учасника навчального процесу різняться). Натомість, негативним моментом вважається те, що у занадто великих групах не всі учасники беруть участь.

3. *Побудова довіри та сприяння відкритому спілкуванню*. Відкрите спілкування є ключовим у реалізації даного виду навчання. Успішне міжособистісне спілкування та побудова довіри між студентами має важливе значення. Дослідження показали, що емоційні питання та вирішення будь-яких міжособистісних проблем заохочують членів команди ґрунтовно пояснювати поняття один одному, а отже й отримувати більше від спільного навчання, розвивати комунікативну компетентність.

4. *Використання реальних проблем*. Експерти вважають, що навчання на основі проектів з використанням питань, котрі стосуються реальних проблем є набагато цікавішими для учасників тієї чи іншої групи. Замість того, щоб витрачати час на розробку штучного сценарію, варто звернутися до проблем реального світу, котрі є ближчими і цікавішими для студентів.

5. *Навчання навичок вирішувати проблеми і критично мислити*. Реалізація та вдосконалення таких навичок забезпечується при дотриманні наступної покрокової процедури для розв'язання проблем: визначення мети та цілей завдання; збір даних; генерація варіантів та напрямків дій; оцінка варіантів із використанням даних та цілей; отримання рішення; виконання рішення.

Таким чином, використання у навчальному процесі колаборативної форми навчання під час професійної підготовки майбутніх фахівців філологічної сфери у вищій школі є одним із засобів інноваційно-творчого вдосконалення освітнього простору, а отже і є доцільним. Методи та прийоми колаборативного навчання підвищують мотивацію до навчання, стимулюють самостійність та відповідальність в умовах вирішення певних завдань в групі, розвивають навички роботи в команді, відповідальність, прогностичність мислення та творчий підхід до вирішення завдань.

Література

1. Srinivas H. Collaborative Learning. Collaborative Learning Structures and Techniques. Texas: Teaching Resource Center. URL : http://www.gdrc.org/kmgmt/c-learn/methods.html.

Полулях Я. Ю.
викладач кафедри іноземних мов
Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МЕЖАХ КУРСУ «ДІЛОВА ІНОЗЕМНА МОВА»

Поглиблення міжнародних ділових зв'язків України, інтеграція в світовий культурний, освітній і економічний простір вимагає якісної підготовки фахівців, здатних до успішної професійної діяльності. У цьому контексті володіння іноземною мовою, насамперед англійською, як засобом міжкультурного спілкування, стає необхідністю. У зв'язку з цим, у систему вищої освіти впроваджено курс «Ділова іноземна мова», метою якого є формування іншомовної комунікативної компетентності з ділового мовлення здобувачів.

У межах курсу «Ділова іноземна мова» відбувається формування професійно-спрямованих комунікативних навичок, які дозволяють успішно вести міжнародну діяльність, вільно спілкуючись іноземною мовою. Цей курс враховує специфіку оформлення необхідної документації та засвоєння базової ділової лексики й спеціальної термінології, покликаний ефективно поєднувати навички професійно-орієнтованого спілкування з конкретними діловими мовними ситуаціями [1, с. 63].

На практичних заняттях багато уваги приділяється розвитку діалогічного мовлення, що відповідає комунікативній спрямованості курсу. Основними типовими ситуаціями усного спілкування для студентів є прес-конференції, переговори, презентації, обговорення та укладання договорів, контрактів, вирішення ділових питань із партнером, професійні бесіди.

Формою ділової комунікації є також спілкування по телефону. Мова, що використовується по телефону, повинна бути офіційною, тому студентам слід володіти певним набором слів та словосполучень, які вживаються тільки під час спілкування по телефону.

Розвиток ділових та культурних зв'язків із зарубіжними країнами вимагає, щоб сучасні фахівці володіли навичками ділового листування. Зважаючи на різноманітність типів ділових листів (лист-запрошення; лист-замовлення білетів для подорожей; лист-замовлення місць у готелі; лист-прохання; лист-запит та ін.), укладач повинен не тільки використовувати відповідні мовленнєві кліше й розмовні формули для висловлювання комунікативних намірів на письмі, дотримуватися правил увічливості, але й влучно застосовувати професійно-спрямовану лексику для формування змісту листа.

Формування комунікативних навичок відбувається і під час розгляду тих сфер сервісу, без яких неможливо обійтися під час подорожі за кордон (подорож, митний контроль, готель, ресторан тощо).

Важливим завданням для майбутнього спеціаліста є також вміння правильно написати резюме та аплікаційну заяву, які необхідні для прийому на роботу. Грамотно та стилістично правильно написане іноземною мовою резюме значно підвищує шанси отримати гідну роботу та надає перевагу над конкурентами.

Отже, вивчення курсу «Ділова іноземна мова» є невід'ємним компонентом сучасної вищої освіти, без якої неможлива якісна підготовка фахівців, які б були конкурентоспроможними у нових умовах євроінтеграційної політики України. Зусилля викладача повинні бути спрямовані на формування у студентів комунікативної компетентності, у межах якої – комунікативні навички ділового спілкування, відтворення мовних ситуацій, які б сприяли ефективному засвоєнню лексичного матеріалу, навчання основам ділової кореспонденції.

Література

1. Дідо Н. Д. До проблеми викладання ділової англійської мови для студентів немовних факультетів ВНЗ / Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Педагогіка. Соціальна робота. – 2015. – Вип. 35. – С. 62–65.
2. Пасічник О. С. Англійська мова для ділового спілкування : навчальний посібник елективного курсу з англійської мови для учнів старших класів профільної школи – К. : Видавничий дім «Сам», 2017. – 96 с.